

ילקוט מזרעש

כתב-עת לחנינוס ויעיזן

חוברת כ"ד
חשון תשל"ח
אוקטובר 1977

77

ילקוט מזרעש

כ"ד

יִלְקוּט
מִדְּשֵׁחַת
כְּתָב־עַת לְתִיעוּד וְעִיּוֹן

חוברת כ"ד

תשרי תשל"ח, אוקטובר 1977

המערכת :

יהודה באואר, ישראל גוטמן, שלום חולבסקי,
יהודה טובין, אבא קובנר, רוזקה קורצ'ק

התקנה : חיים רשף

© כל הזכויות שמורות

אין להעתיק או לתרגם דברים שמתפרסמים בכתב־העת
בשלמותם או בחלקם ללא נטילת רשות מן המערכת.

יוצא לאור ע"י מורשת
בית עדות ע"ש מרדכי אנילביץ'
וספריית פועלים

המערכת והמנהלה : תל־אביב, רחוב המאספים 9, טל' 267754
נדפס בישראל, דפוס ורד, תל־אביב

תוכן העניינים

עיון

7	„קידוש השם” ו„קידוש החיים”	ישראל גוטמן
23	חזרה אל מקורות המוסר האנושי	יהודה באואר

חקר

27	ה„רייכסבאהן” וחלקו בהשמדת היהודים	ראול הילברג
51	האנטישמיות בצרפת בין שתי מלחמות־העולם	רנאטו שפיגל
87	עמדת המנהיגות היהודית בא”י להצלת יהודי אירופה	חנה וגמן־אשכולי
117	מהאטמה גאנדי והיהדות (ב)	גדעון שמעוני
135	לאומנים „פולקיסטים” בגרמניה והיהודים	צבי בכרך
143	הוויכוחים האידיאולוגיים בריכוז הווילנאי	משה ציוק

מקורות ועדויות

171	בדרכי עולם נסערות	ל. לויטה
179	מפיוטרקוב ועד הקולחוז הטורקמני בבוכרה	אידה קמינסקה־מירון

מי ומה בחוברת

עיון

- ישראל גוטמן מקדיש את המסה שלו לבחינת שני המושגים קידוש השם וקדושת החיים על היבטיהם השונים ותשומת-הלב לפרספקטיבה ההיסטורית.
- יהודה באואר עומד על מיספר בעיות בטיעונו של משה אונא (בילקוט מורשת, כ"ב) והשגותיו על מסתו של אלכסנדר דונאט „קול מתוך האפר“.

חקר

- ראול הילברג מביא את מחקרו על תפקיד השירות של רכבות הרייך השלישי שמילאו בהשמדת היהודים באירופה במלחמת-העולם השנייה, וזה מתוך עיון בתיעוד אותנטי.
- גדעון שמעוני מסיים את מחקרו על יחסו של מהאטמה גאנדי ליהודים, ליהדות ולציונות. בחוברת זו ניתנת תשומת-לב מיוחדת למאמצים ולנסיונות שנעשו לקיים שיחות והבהרות בשאלת הציונות וארץ-ישראל.
- רנאטו שפיגל מפרסם את עבודתו על האנטישמיות שפיעפה בצרפת בתקופה שבין שתי מלחמות-העולם.
- צבי בכרך סוקר את תנועת הפולקיסטים בגרמניה הטרנס-נאצית והשפעתה על הנאציזם.
- משה ציוק עומד על הכירוים והלבטים האידאולוגיים של חברי השומר הצעיר בריכוזם בוויילנה בשנת 1941.
- חוה אשכול-יוגמן מביאה חלק ממחקרה על עמדתה ופועלה של המנהיגות היהודית בארץ-ישראל בהצלת יהודי אירופה בימי השואה.

עדויות

- קטעים מדברים שנכתבו בראשית מלחמת-העולם השנייה על-ידי ליובה לויטה ז"ל, מאנשי עין-הרוד ומאשיה הבולטים של התנועה הקיבוצית, שיצא לקונגרס הציוני ערב המלחמה והמשיך בשליחותו בפולין בימים הראשונים של הכיבוש הנאצי.
- איריה קמינסקה-מירון מקיבוץ בית-זרע מביאה דברי עדות על גילגוליה בשנות השואה בברית-המועצות, במחנות המעצר ובמיוחד בקולחוו באסיה המרכזית.